I. évfolyam. Arad, 1886. Októberhó 20. Szerda. 291-dik szám

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyóson.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtér, a törvényszék melletti Neumann-háznak utczára nyiló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . . 6 f.
Negyed évre . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre. . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.

Meghivás.

Az arad-városi szabadelvü párt nagy választmánya f. évi **október 20-án szerdán d. u. 4 órakor a Krispin-féle teremben** ülést tart, melyre a t. választmányi tagok ezuton is meghivatnak.

Az elnökség.

Oroszország joga.

Arad, október 19.

A sok nehéz veszély közepette is lehetetlen Bulgáriát nem szerencsés államnak nevezni akkor, midőn jelentéktelensége daczára mai válsága akként foglalkoztatja az európai diplomatiát, hogy Bulgária regenssége alkalmat adhat az európai közvéleménynek meggyőződést szerezni arról, hogy az ország szélén oly férfiak állanak, kik a legsulyosabb válság mellett is számottevő gondolkozó főknek bizonyultak.

Abban a nagy publicistai közlésben, a miben a bolgár-ügy kezdete óta az európai sajtó nyilvánult, nem akadt oly cynicusan merész, de mindazonáltal egészséges vénából eredt hang, mint egy londoni — különben orosz-barát — lapé, mely Kaulbars szereplését és Oroszország beavatkozási jogát birálva, arra a következtetésre jut, hogy bármely régibb európai államban Kaulbarsot egyszerüen kiutasitották volna az országból szereplése miatt és az is igen valószinü, hogy az érdemes czári küldött — bitófán végezte volna be pályafutását.

Ez a tagadhatatlanul erőteljes nyilatkozat még nem jutott az orosz lapok tudomására, s igy nem ismerhetjük a támadható replicák mérvét, de addig is, mig erre alkalom jönne, egy másik — orosz-osztrák — hirlapi polémia áll előttünk, mely egyik tulzó pétervári lap és a bécsi félhivatalos jellegü »Fremdenblatt« közt tört ki legujabban.

A mig ugyanis Katkow ur, ez a nagy panslav apostol alább hagyott Bulgária occupatióját és a háborut illető követeléseivel, addig a kérdéses pétervári lap megtámadja a »Fremdenblatt«-ot és ennek egyik czikkére hivatkozva kérdi, hogy a berlini szerződés melyik czikke alapján van Stambulownak és társainak joga, hogy uralkodjanak Bulgária felett, mely orosz vér árán szabadult fel és a hatalmak védelme alá helyeztetett. Itt aztán hivatkozik a pétervári »Viedomosti« a berlini szerződés hatodik pontjára, mely szerint Bulgária ideiglenes szervezetét a statut organique végrehajtásáig, egy orosz biztos vezeti egy török biztos és a szerződést aláirt hatalmak consulatusainak segélyével.

Amennyiben e megjegyzések felül esnek egy polémia beszámithatlan szenvedélyes ötletein, s komoly számbavétel illetheti azokat, egyszerüen fictiv a »Viedomosti« álláspontja a nélkül, hogy a politikai erkölcsi tekintetek irányadók volnának e felfogással szemben.

E nagyhangu provocatiók, csak phrazisok. A hogy a »Viedomosti« kérdi a »Fremdenblatt«-tól a jogot a Stambulowék uralkodására, éppen igy lehet megkérdezni a becsületes Oroszországtól, hogy minő alapon adott alkalmat arra, hogy most Stambulowék uralkodjanak. Ezt a regensséget a sophiai államcsiny támasztotta. Hogy pedig ebben menynyi része volt Oroszországnak arról beszélni, vagy plane vitatkozni, ma már nevetséges.

A berlini szerződés kérdéses szakasza a normalis viszonyok közt működő Bulgáriára mondta ki az orosz és a török biztos vezető szerepét kötelező határozatot, nem pedig az anarchiáig felzaklatott Bulgáriára, melynek egyedüli biztositéka a jövőre nézve éppen abban a recriminált regensségben rejlik, mely a legkitünőbb bizonyitékát adta annak, hogy feltétlenül a nép és igy a köz érdekeit szolgálja, tehát egyáltalán nem veszélyes sem az államra, sem pedig közvetve a Balkánfélszigeti kérdésre.

A mi pedig Oroszországnak anynyit emlegetett jogát illeti, arra egyszerüen azt a megjegyzést lehet tenni, hogy Oroszország mint ilyen — nem existál. Czárismus, az van és ennek van alárendelve minden, a mi csak egy nemzet jogait, s nézetét és aspiratioit illetheti. Egy ilyen Oroszország tehát soha sem beszélhet magát illetőleg nemzeti jogáról és igen természetes, hogy e jog révén nem is vihet ki semmit.

Lehet, hogy ez a felfogás n e m a magasabb diplomatia niveauját érinti, de az is kétségtelen, hogy Oroszország sem a magasabb diplomatia mértékével planirozza terveit. Az amit ő a Balkánon keres, az a mit ott elérni akar, az nem a consulatusok terveitől, de a Balkán-népek rokonszenvétől függ.

Arra pedig, — a mai constellatio bizonyitja ujra, — csak egy szabad Oroszország aspirálhat.

A torontálmegyei szabadelvü párt megalakulása. Nagy-Becskerekről 18 iki keletttel távirják a következőket: A torontálmegyei szabadelvü párt ma délután megalakult. Elnökké egyhangulag Csávossi Ignácz, alelnökökké Kovács Agoston és Dániel János kir. tanácsos választattak meg. Megalakittatott továbbá a 40 tagu központi választmány és a vidéki pártbizottságok minden választókerületben. Ezek elnökei, kik szinte tagjai a központi bizottságnak, a zsombolyai kerületben: Csekonits Endre gr., a nagyszentmiklósiban: Nákó Kálmán gr., Lovrinban: Szőllőssy Ernő, Török-Becsében: Karácsonyi Aladár gr., Zichyfalvában: Karácsonyi Jenő gr., az uzdini kerületben: Battfraleovits Vincze, a pancsovaiban: Bulyovszki Gusztáv, a pardányiban: Zsiros József, a bégaszt.-györgyiben: Thurn-Taxis Egon herczeg és a bánátkomlósiban: Reviczky Tamás.

Állategészségügy. Az állategészségügyi törvényjavaslat ügyében egybehivott enquête hétfőn több óráig tartó ülésben folytatta tanácskozásait, a mely alkalommal az egyes fejezetek véleményezése végett kiküldött albizottság benyujtotta — egyelőre a IV. fejezetre vonatkozó — jelentését. E fejezet az egyes járványok ellen irányuló különös rendszabályokat tárgyalja. Érdekesnek tartjuk ezek közül a veszett állatokra vonatkozó intézkedéseket szakaszonként ismertetni:

41. §. Veszett, vagy veszettségről gyanus kutyák, vagy egyébb háziállatok birtokosai, vagy azoknak. kiknek felügyeletere azok bizattak, kötelesek az ilyen állatokat azonnal leölni, vagy a hatóság intézkedéseig azokat biztos helyre elzárni.

42. §. A hatóság közbelépte előtt veszett, vagy veszettségről gyanus állatokon gyógykisérleteket tenni tilos.

43. §. Veszett, vagy veszettségről gyanus állatokon vérmütétet végezni, vagy ilyen állatok hulláját boncolni csak okleveles állatorvosnak van megengedve.

44. §. Veszett, vagy veszettségről gyanus állatoknak mészárszéki levágása, azok egyes részeinek, tejének, vagy egyéb termékeinek forgalomba hozása vagy felhasználása tilos.

45. §. Ha valamely kutyán vagy más házi állaton a veszettség megállapittatott, a veszett állatoknak és mindazon kutyáknak és macsáknak leölése elrendelendő, melyek arról gyanusak, hogy a veszett állat őket megmarta. Ha más házi állatokra nézve ugyanazon gyanu áll fenn, azok azonnal hatósági megfigyelés alá vonandók. Ha ezeken a veszettség tünetei mutatkoznak, leölésük is azonnal elrendelendő. Veszettségről gyanus kutyának, juhnak, kecskének és sertésnek legkevesebb három hónapra, lónak és szarvasmarhának legkevesebb négy hónapra való elzárása kivételesen megengedhető akkor, ha a hatóság belátása szerint az elzárás teljes biztossággal kivehető és az állat birtokosa ez elzárásból és a hatósági felügyeletből felmerülő költségeket viseli.

46. §. Ha valamely veszett, vagy veszettségről gyanus kutya szabadon kóborolt, a veszély tartamára, a veszélyeztetett kerületben előtalálható valamenyi kutyának láncon tartása hatóságilag elrendelendő. Ha kutyák ezen szabálylyal ellenkezőleg kóborulva találtatnak, azoknak azonnali leöletése hatóságilag elrendelendő.

47. §. Veszettségnél a megfigyelési idő kutyák, sertések, juhok és kecskéknél három hónap, lovak és szarvasmarháknál négy hónap.

VIDÉK.

— Unitárius leányegyház Déván. —

Déva, október 18.

Éppen olyan érdekes mint fontos mozgalom sikerét értük meg e hó 17-én Déván. Ugyanis Kénosi Sándor József kir. közjegyző s a hunyadmegyei culturmozgalmak lelkes vezetője buzgólkodása folytán unitárius leányegyházalakittatott, mely a kolozsvári anyaegyházhoz tartozik. Az alakulásnál a kolozsvári egyház Nagy Lajos egyházi főjegyző es központi esperes, Péterfi Dénes lelkész, Kővary Mihály ügyvéd és egyházi tanácsos, és Sárdi József egyházi tanácsos személyében küldöttségileg képviseltette magát.

Délelőtt isteni tisztelet tartatott, melyen Péterfi Dénes kolozsvári lelkész elragadó ékesszólással mondott egy valláserkölcsös és hazafias szellemü beszédet. Azután fényes közebédre gyült a város és vidék intelligentiája, melyen jelen voltak: Pogány György főispán, Gróf Kuun Géza, academiai tiszteletbeli tag, Pogány Károly országgyülési képviselő, Issekutz polgármester, a különböző egyházak, tanitó-testületek, hivatalok, az ügyvédi kar stb. számos kitünősége. Mondani sem kell, hogy a szebbnél szebb felköszöntők egymást érték.

Az ujonnan alakult egyháznak e vidéken nagyfontosságu culturmissiója van.

Kővári Mihály.

Külföld.

A bolgár-ügy. Sem Sophiában, sem pedig az európai diplomatia körében a helyzet a bolgár-ügyet illetőleg nem mutat lényeges fordulatot s igy az europai sajtó most a következtetésekre van utalva, és ritka egyhanguasággal ismeri el, hogy a bolgár regenssség Kaulbars és Neklindow provocatiói daczára a nehéz és kényes crisis alatt bámulatos tapintatot, méltósággal és szilárdsággal párositott mérsékletet és hidegvért tanusitott. És mig igy a bolgár regenssség és kormány magatartása által tiszteletet és rokonszenvet szerez külföldön, Kaulbars missióját és ennek teljesitése közben tanusitott eljárását eliteli még olyan lap is, mint a „Daily News“, mely pedig orosz rokonszenvéről már régóta ismeretes. Az angol lap azt mondja, hogy „ha Kaulbars valamelyik régi európai államban viselkedett volna ugy, a mint Bulgáriában tette, vagy egyszerüen kiutasitják vala az országból, vagy pedig igen valószinüleg a bitófán végezte volna életét.“

De Bulgáriában a hajaszála sem görbült meg, a mi világos tanujele annak, hogy a sophiai kormány nehéz kisérlete és provocatiók között is higgadtságra intette és mérsékllőleg befolyásolta azt a népet, mely roppant nagy többségében a kormány mellett oroszellenes állást foglalt. Szóval Kaulbars sértetlensége bizonyitéka annak, hogy a sophiai regenssség és kormány a legcriticusabb viszonyok között is fenn tudta tartani a rendet.

Kaulbars kudarczaival azonban, ugy látszik, a machinatiók még nem értek véget. A bolgár hatóságok ugyanis egy messzeágazó complott nyomára jöttek, melynek szálait a bulgáriai orosz consulok tartották kezökben. Az összeesküvés czélja volt, orosz pénzen Bulgária minden részében fegyveres lázadást előidézni, hogy ürügy legyen szolgáltatva az orosz occupatióra Egy elfogott „maczedoniai“ az eszki-zágrai bíróság előtt kivallott mindent. Jóllehet igy föl van fedezve a complott, nincs kizárva a lehetőség, hogy ennek daczára az ilyen üzelmek tovább fognak tartani Bulgáriában, hogy annál inkább megnehezitsék Stambulowék helyzetét.

Az „Observer“ szerint az annexiót kivéve Oroszországnak meglehetősen szabadságában áll, hogy azt tegyen Bulgáriával, a mit akar. Sem Németország, sem Ausztria-Magyarország nem tartja Bulgária függetlenségét érdemesnek arra, hogy érette harczba keveredjék. Oroszországnak nincs oka rá, hogy háborut kezdjen oly czél eléréséért, melyet békés uton jobban el fog érni.

A Sophiából érkezett ujabb hirek szerint a helyzet immár kevésbbé feszült. A bolgár kormány azon ponton áll, hogy megegyezésre jusson Oroszországgal.

Minthogy a cabinetben a mérsékelt elem, melyet főként Nacsevics és Stoilov képviselnek, a választási kérdésben engedett az előhaladottabb elemnek, most már azt kivánja, hogy a kormány Oroszországgal szemben az engedékenység utjára térjen.

Oroszország s a bolgár válság. Pétervárról jelentik október 15-éről: A helyzet kinos bizonytalansága visszatükröződik az allarmhirekben, melyek főleg a tőzsdén keringenek; tegnap panicszerü árhanyatlás állott be, éppen olyan, mint a második plevnai csata után. Hire járt, hogy Giers állása inog, mire az adott alkalmat, hogy a miniszter félhivatalos lapja azon panaszkodott, hogy Bulgáriából nagyon kevéssé hiteles értesitések érkeznek Pétervárra. A hir azonban alaptalan. Másfelől azt iresztelték, hogy Oroszország egészen el akarja Bulgáriát ejteni; de e helyett annál erélyesebb actióra készül Azsiában, hogy ott számoljon le Angliával. Azt is beszélik, hogy Sándor czár rendkivül haragszik a bolgár-kérdés alakulata miatt. Az illetékes körök a legnagyobb figyelemmel néznek báró Schweinitz német nagykövet visszatérése elé, ki egyenesen Varzinból jön ide. A „Svet“ azt mondja, hogy Németország egész érdeke abban áll, hogy Oroszország kezét a bolgár occupatióval megkösse s az orsz haderőket szétforgácsolja.

A lap azután ezt irja: Az occupatió csak ugy érthető, ha ugyanakkor az összes haderő mozgósittatik, fél millió katona az osztrák határra, 30—50,000 ember Transkaukáziába küldetik, Oroszország a hármas szövetségből kilép s Franciaországgal szövetkezik. Ha minderre nem kész, Oroszországnak el kell az occupatiótól állania, hallgató és tartózkodó állást kell követnie mindaddig, mig egyszer Franciaország föllépése Németország ellen meg nem hozza az alkalmas perczet! addig azonban Oroszország maradjon lehető jó lábon a másik két császári állammal. Mig a hármas szövetség fennáll, addig semmit sem lehet csinálni, különösen Oroszország teljesen elveszti minden befolyását Bulgáriában. A „Svet,“ ugy látszik, az itteni katonai körök véleményét fejezi ki.

Legujabb posta.

— Bécsi diplomatiai körök és Kaulbars. Bécsből jelentik október 18-diki kelettel: A „Fremdenblatt“ a Havas-ügynökség várnai táviratával szemben, mely Kaulbars több rendbeli nyilatkozatáról tesz említést, kijelenti, hogy itt senkinek sincs tudomása arról, mintha Kaulbarsnak Bulgáriába utazása előtt alkalma lett volna mérvadó helyen felvilágositásokat adni küldetése természetéről, még kevésbé, hogy eljárását illetőleg teljes megegyezést tudott volna kieszközölni. Miután Kaulbars Sophiába érkezett, csak magától érthető volt s teljesen megfelelt az illető államok kölcsönös viszonyainak, hogy az osztrák-magyar és a német collegáival barátságos érintkezésbe lépett s azt továbbra is föntartotta és ápolta. Ebből azonban azt következtetni, hogy a hatalmak képviselői, specialiter az osztrák-magyar képvi-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Október 20.)

A Kumjasszin-család.

[16. Folyt.] (Regény.)

Irta: *Henry Gréville.*

— Az „Aradi Közlöny“ számára forditotta: **H. G.** —

XVI.

Tsudesszov fontoskodik.

Másnap reggel a grófné már 9 órakor hivatta Jusztinát. „Régen ismeri ön már Tsudesszov urat?“

„Igen grófné, már akkor ismertem, mikor körülbelül 16 év előtt a nevelőintézetből kijöttem. Anyámnak szomszédja volt.“

„Van ott családja is?“

„Azt nem tudom. Különben azt hiszem, hogy mióta kicsiny örökségemet elhagytam, atyja meghalt.“

„Miféle ember volt az atyja?“ vágott közbe a grófné.

„Amennyire én emlékszem durva ember volt. Fia, a ki igen jó hirben állott, mindenben engedelmeskedett neki.“

„Fiatalabb ember önnél?“ kérdé a grofné.

„Nem gondolnám,“ válaszolt Jusztina kissé sértődve. Két évvel fiatalitotta magát es most idősebbnek nézik, mint ezt a 37 éves embert.

„Ez az egész, a mit róla tud?“ kérdé a grófné.

„Igen grófné . . . Én már igen régen nem láttam őt és nagyon meglepett, hogy itt találkozom vele.“

Jusztina az utóbbi szavakat oly lassan és oly jól játszott vontatottsággal mondta, hogy a grófné a hallottak valóságáról meg volt győződve és leereszkedő, kedélyes mosolylyal nézett reá.

„Ön igen értelmes!“ szólt a grófné. „Nem sokára talán másra fogom alkalmazni, mint szegény-menhelyem felügyeletére. Tegnap este, mikor látogatóim jöttek, a fiatal hölgyeknél volt?“

„Igen grófné.“

„Fiam is ott volt, gondolom.“

Jusztina igenlése után a grófné folytatá: „Wachtel ur ma reggel azt beszélte, hogy Dimitrij alig tudott elaludni és azután álmában beszélt . . . Történt valami rendkivüli az est folyamán?“

Adamovna Jusztina jelentőségteljesen hallgatott és lesütötte szemeit.

„Beszéljen, én akarom!“ szólt a grófné uralkodói hangon.

„A fiatal gróf egy kissé goromba tréfát engedett meg magának miss Juniorral szemben — a ravasz kegyenczné nagybölesen elhallgatta, hogy ő is kikapta a maga részét — és miután Bochet kisasszony védelmébe vette, kissé ingerült lett. Azonban Zenaide kisasszony rábeszélése folytán bocsánatot kért és ezzel ismét minden a rendes kerékvágásba jött. Egyéb nem történt!“

„No“, mormogta s grófné fogai közt, „nem sokáig fog már tartani!“

„Az Istenre kérem grófné“, mondá a kegyenczné aggodalmas hangon, „sejtetni se engedje, hogy ezt elbeszéltem. Csakis önhöz való ragaszkodásból tettem, hogy parancsának engedelmeskedjem, mert ön előtt nem birok semmit sem eltitkolni.“

„Legyen nyugodt; különben is azt hiszem, hogy senki sem merészelné önt itt a miatt bántani, hogy határozott parancsomnak engedelmeskedett.“

„Vannak talán parancsai a menhelyet illetőleg?“ kérdé Jusztina, miután védnőkének kezét tisztelteljesen megcsókolta.

„A menhelyre vonatkozólag? — nem. Hanem nehány egyéb megbizás teljesitésére kérem.

A grófné egy csomó jótékonysági ténynyel bizta meg a kegyenczőt, a ki ajánlotta magát, hogy azokat rögtön teljesitse. Egy szánkót bérelt, előre kialkudván a kocsissal a vitelbért. „Nemsokára“, gondolta magában, ezeket a jótékonysági látogatásokat tisztességes kocsiban, nem ilyen nyomoruságos bérelt szánkóban fogom megtenni.“

A jövőről való álmodozásba merülve hajtatott tovább.

Az elmult este óta Zenaide kereste az alkalmat, hogy unokanővérével beszéljen, de nem birta a megfelelő pillanatot kilesni. Mikor végre a délutáni séta előtt magukra maradtak volna, a grófné hivatta őket.

„Illedelmes volt tegnap Dimitrij?“ kérdé a grófné, miután a szokásos üdvözlési alakiságok megtörténtek.

„Igen mama,“ válaszolt Zina, a ki puskapor szagot érzett, — „csak egy kissé ideges volt.“

„Ah az idegek, és mi okból?“

„Miss Juniorra boszankodott: egy kissé évődtek . . . de fivérem egész illedelmesen bocsánatot kért.“

„Nem szeretem ezeket az örökös torzsalkodásokat. Ha fivéred nem találna pártfogást, nem merne ilyen illetlenségeket tenni.“

„Mi nem pártfogoljuk őt, mama,“ szólt Zina élénken. „Nemde Lissza, mi mondtuk neki, hogy bocsánatot kell kérnie. Különben nem tett valami nagy dolgot.“

„Azt hiszem, hogy te nem vagy biró fivérednek a nevelőnők ellen elkövetett illetlenségei fölött,“ szólt a grófné hidegen. „Megkivánom, hogy ilyenek többé elő ne forduljanak. A neveletlenségeiben pártfogolt gyermek, egyre akaratosabb lesz. Kénytelen leszek az esteli mulatságoknak véget vetni, az esetben, ha fivéred miss Juniort. akit tisztelek és minden ízében kitünő személynek tartok, őt gyülölni tanulja.“

„Igen is mama,“ válaszolt Zina, érezvén az arczulütést, melyet Bochet kisasszony kapott.

Lissza könyes szemekkel állt és hallgatott.

„Hallottad, Lissza?“ kérdé a grófné feléje fordulva.

„Igen, néni.“

„Tehát te is jegyezd meg magadnak. Csak azt akartam még neked mondani, Vasszilissza, hogy most már be vagy vezetve a társaságba. Jövőre időnkint, ha vendégeim lesznek, behivatlak, ez társalgási modorodat fejleszteni fogja.“

„És én mama?“ kérdé Zina, a ki barátnőjének távollétében unalmas estékre számithatott.

„Te leányom, a szobádban maradsz addig, a mig hivatlak,“ válaszolt szárazon a grófné. „Eredj, tanulj, neked még sokat kell pótolni.“

A két unokanővér nehéz szivvel távozott és szobájukig szokás szerint nagy kerülőt tettek.

„Egyátalán nem értem, hogy mi lelte a mamát,“ szólt Zina, mialatt könyeit visszafojtani igyekezett, „azt kell hinni, hogy napról-napra kevésbé jó lesz! Vetted észre, hogy Bochet kisasszonyt nem is emlitette? A szurás, melyet mi kaptunk, neki volt szánva. Nem szólunk neki erről semmit, ugy-e bár?“

„Nem,“ válaszolt Lissza, „ne szomoritsuk meg őt.“

„Bizonyosan Jusztina árult el minket! Gyülölöm őt. Az a tegnapi ur, a te számodra kiszemelt vőlegény, tudod?. Csak azt csodálom, hogy mama még nem szólt neked semmit.“

„Lassankint akarnak előkészitени!“ válaszolt Lissza gunyosan, a mi egyébként nem volt szokása.

Zina meglepetve nézett reá. „Nem tetszik neked?“ kérdé egész halkan.

„Utálatos az ő mézédes hangjával és mély bókjaival.“

„De ha mama követelni fogja hogy hozzá menj!“

„Nem megyek hozzá!“ szóll Vasszilissza neki pirulva és kék szemei szikráztak.

„Ez helyes! derék bajtárs vagy!“ szólt Zina, átölelvén unokanővérét.

„Csitt!“ folytatá ezután, ujját ajkaira tevén és komoly arczczal kinyitotta a szoba ajtaját.

(Folyt. köv.)

selő, Kaulbars minden lépését s minden cselekedetét helyeselték volna, nem felel meg sem a helyzetnek, sem a tények állásának.

— **Orosz hangok a helyzetről**. A „Moskovskija Viedomosti" a bécsi „Fremdenblatt"-tal polemisálván, azt kézdezi, hogy a berlini szerződés mely czikke alapján van Stambulownak és társainak joguk, hogy uralkodjanak Bulgária fölött, mely orosz vér árán szabadittatott fel és a hatalmak védelme alá helyeztetett.

A „Moskovskija Viedomosti" véleménye szerint, az egyedül alkalmazható czikk a hatodik czikk, mely szerint Bulgária ideiglenes szervezetét, a statut organique végrehajtásáig, egy orosz biztos vezeti, egy török biztos és a szerződést aláirt hatalmak consulainak segélyével. Bulgáriának mindenesetre meg vannak már saját törvényei. Minthogy azonban a fejedelem letételét illetőleg a bolgár alkotmány nem foglal magában intézkedést. Bulgária az 1878-iki állapotba esett vissza. A bolgár alkotmány intézkedik ugyan a regensségről, de ez nem a volt miniszterekből áll, mint ahogy előirva van. Minthogy Battenberg hg. eltávozott, nincs más törvényes hatalom, mint a szerződést aláirt hatalmaké. Ezek egyike sem ismerte el hivatalosan a regensséget, de mindnyájan elismerték Oroszország azon jogát, hogy biztost (?) küldjön Bulgáriába. Oroszország azonban engedményeket tett.

Elküldte biztosát, a nélkül, hogy ellátta volna a kellő eszközökkel, hogy követeléseit erélyesen támogathassa. Az orosz külügyminiszterium szemmelláthatólag arra számitott, hogy Oroszország erkölcsi tekintélye, a másik két császárhatalom őszinte tanácsai által támogatva, meg fogja törni a bolgár regensség ellenállását és Bulgária sorsának kivánt békés eldöntésére fog vezetni. A „Fremdenblatt" czikke azonban mutatja, hogy mily természetüek voltak a sophiai osztrák-magyar ügyvivő tanácsai, vagy jobban mondva, sugalmazásai (?) és hogy vajjon ez csak az osztrák-magyar ügyvivőre nézve áll-e. A „Moskovskija Viedomosti" igy végzi czikkét: A keserü tapasztalatok megtanitottak, hogy az ily barátság mily sulyos következményekkel fenyeget. Itt az ideje, hogy nyiltan szeme közé nézzünk az eseményeknek vagy pedig leszámoljunk a bulgáriai politikai törpékkel.

— **Bulgária occupatiója**. Ujabb jelentések szerint, orosz kormánykörökben nincs szádék Bulgária katonai occupatiójára; ez csak „kényszeritő események" folytán következhetnék be. Ettől eltekintve, Oroszország csak akkor léphetne föl tettleg, ha ezt a bolgár nép többsége kivánná; mert csak ebben az esetben lehetne az interventio legitim és csak ez esetben nem vonna maga után nemzetközi bonyodalmakat.

TÁVIRAT.

— Pestis. —

Varsó, október 18. (Az „Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Itt a siberiai pestis nehány esetét constatálták.

NAPTÁR.

Október 20. Szerda. Róm. cath. naptár Vendel. — Prot. naptár Vendel! — Görög-orosz naptár (október 8.) Pelagia. — Nap kél 6 óra 27 percz. Nyugszik 5 óra 1 percz.

Okt. 20. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának ülése d. u. 4 órakor.

Október 25. Aradmegye törvényhatósági közgyülése délelőtt 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **A cholera Aradon**. A tegnapi nap folyamán elhalt a Szél-utcza 4-ik számu ház második áldozata Varga Gergelyné Német Anna valóságos cholerában, — a megyei közkórházban pedig Szántó Julia nevü régebben ott ápolt nő tegnap bele esett a cholerába. E szerint meghalt 1 s megbetegült szintén 1 egyén.

— **Uj menetrend**. Az aradi és csanádi egyesült vasutak Arad-Szegedi és M.-Hegyes-Kétegyházai vonalain f. évi november 1-től uj menetrend fog életbe lépni, mely naptól kezdve ugyanis a reggeli vonat Aradról 6 óra 10 perczkor fog indulni és Szegedre délelőtt 10 óra 47 perczkor érkezik. A délutáni vonat Aradról 3 órakor indul és Szegedre este 8 óra 42 perczkor érkezik meg. Mig ellenben Szegedről a reggeli vonat pontban 5 órakor indul és Aradra 9 óra 48 perczkor érkezik, a délutáni vonat pedig Szegedről 1 óra 37 perczkor indul és Aradra este 7 óra 23 perczkor érkezik. A Mezőhegyes-Kétegyházai vonalon mind két irányba csak egy vonat fog közlekedni és pedig M.-Hegyesről indul reggel 8 óra 40 perczkor és kétegyházára 10 óra 41 perczkor érkezik. Kétegyházáról pedig délután 3 óra 20 perczkor indul és M.-Hegyesre délután 5 órakor érkezik. A többi vonalon az eddigi menetrend változattanul marad. Erre vonatkozó hirdetmények legközelebb kifognak bocsáttatni.

— **Árverés a városnál**. A heti piaczokon és országos vásárok alkalmával gyakorlandó italmérési jogra tegnap délelőtt 10 órakor tartatott meg az árverés a városházán. Kikiáltási ár 8000 frt volt, mely összegig azonban nem találkozott vállálkozó. Legtöbbet (700 frtot) Berger Bernát igért. A gazdasági szék avval az ajánlattal fordul a tanácshoz, hogy a jogot 700 frtért engedje át Bergernek.

— **Esküvő.** Roth Albert, Roth-testvérek-czég társa, e hó 26-án tartja esküvőjét Wolf Fánni kisasszonynyal a helybeli izr. imaházban.

— **Van már járvány-orvos**. A járványbizottság hétfői üléséről tegnap hozott értesitésünkben emlitést tettünk arról, hogy az előbb fölvett járvány-orvos ez ideig állását el nem foglalván, a bizottság sürgönyileg kérte a belügyminisztert, egy járványorvos azonnali leküldésére. Tegnap azonban jelentkezett egy helybeli szigorló orvos a Sipos Mór személyében, kit a főorvosi hivatal 6 frt napidij mellett azonnal alkalmazott is, a belügyminiszterhez intézett kérelem pedig ugyancsak sürgönyileg visszavonatott.

— **Ovoda Gyula-Varsándon**. Gyula-Varsándról vettük a következő sorokat: Bőkezüségéről a szegények, özvegyek árvák iránt, vidékünkön tündöklő, a gyula-varsándi rom. cath. templom és iskolája, a görögkeleti templom és iskolája javára oly sok kegyes adományt nyujtott Sternthal Adolf ur érdemes birtokos és községünk derék honpolgára, ez évben ismét nagyszerü jelét adta irányunkban oly sokszor tanusitott jóindulatának az által, hogy községünkben egy az emberiségre nézve legszebb czélu felekezetnélküli kisdedovodát állitott fel saját költségén. A különböző vallásu és nemzetiségü kisdedek már ez évben örömmel siettek az ovodába, hol őket Lukács Anna okleveles tanitónő szép szorgalommal oktatta a kellő tudományban. A vizsga e hó 16-án tartatott meg a helybeli elöljárók és számos szülők jelenlétében nagyon szép eredménynyel Köszönjük a derék alapitónak kegyességét és azt mondjuk, hogy a jó Isten tartsa és éltesse az emberi kor legvégső határáig, kedves családjával együtt az emberiség javára. V . . i.

— **Összerogyott**. Haraszti Andrásné szül. Zubai Anna, tegnap délután a mint a nádor-utczában haladt volna, nehézkóros rohamaitól meglepetve, hirtelen összerogyott. A rendőrség hordkosárban vitette vágóhid-utcza 3-ik szám alatti lakására. Megemlitendőnek tartjuk, hogy a közönség közt mindjárt az a hir terjedt szét, hogy ő is a cholera áldozata lett volna.

— **Tüz a borosjenői honvéd laktanyánál**. Folyó hó 13-án reggel az állam tulajdonát képező borosjenői honvéd-laktanya istállójának padlásán a fönt járó cselédség bebizonyult vigyázatlansága folytán a széna kigyult, s az a tetőzettel együtt teljesen el is égett. A tető 400 frtig biztositva volt.

— **Éber éjjeli őr**. A borosjenői csendőrjárat e hó 12-én éjjel Vojvogyén községbe érkezvén, miután sehol őrrel nem találkozott, a rendellenes dolgot addig kutatta, mig az őrt valami Batrina Irinyijét egyik háznál alva megtalálta. Az illető ugyan mentegette magát, hogy igen álmos, de a csendőrség nem adott az alapos mentségre, s a kötelességmulasztó őrt a szolgabirói hivatalnak bejelentette.

— **Ha tetted, hát tagadd**. Troján Jócza kuvini kanász sertésnyájából e hó 6-án 16 drb sertés veszett el 140 frt értékben. Az eset a csendőrségnek bejelentetvén, az megindította a nyomozást, mi eredményre is vezetett, mert a sertések Dehenán Jócza kladovai kanász sertésnyája közt megtaláltattak; csakhogy a kanász nem akarja elismerni a tolvajlást, s azt akarja elhitetni, hogy ő a sertéseket Szveja Tódor kladovai lakostól, ki azokat bitangságban találta, őrizet végett vette csak át. Szveja ellenben azt állitja, hogy ez nem igaz, ő sem nem talált, sem át nem adott sertéseket Dehenannak, s hogy ez őt már előbb is arra iparkodott rávenni, hogy a sertések föltalálása és őrizetbe adásáról szóló mesét szükség esetén bizonyitsa; e szerint tehát nagyon föltehető, hogy Dehenán a sertéseket csakugyan lopta, s hogy tagadásával csak az igazságszolgáltatást akarja félrevezetni.

— **Bedült fal**. A Világoson épitkezés alatt levő uj városházi épületnek egyik fala, mint nekünk onnan irják, ledőlt, s egy biharmegyei ökrösi illetőségü napszámos lábát eltörte, kit gyors gyógyitás czéljából a megyei közkórházba szállitottak. A szolgabirói hivatal meg akarván győződni arról, hogy a munka továbbfolytatása nem jár-e veszélylyel, meg hogy a fal beomlásának nem a technikai vezetés hiányossága volt-e okozója, az alispáni hivataltól egy államépitészeti szakközeg kiküldését kérelmezte.

— **Baltával ütötte le**. Igretz Juon és Pakurár Gyorgye O-Paulison egy fedél alatt laktak, s mint közös házlakók közt gyakran megesik, ők is ö-sze-összevesztek, de aztán szépen ki is békültek. E hó 14-én azonban valami nagyobb összekoczczanásuk lehetett, mert a szavakat nem találta elég nyomatékosnak Igretz Juon, hanem baltáját kapta elő, s azzal vágott Pakurár fejére, de oly módon, hogy az igen sulyos sérüléseket szenvedett. A tettes föl van jelentve.

— **Levették a templom hintáját**. Tegnap reggel a gyermekek nagy bosszuságára levették a minoriták templomának padlásán volt hintát. Nagyon helyesen, mert a gyermekes pajkoskodásoknak az eldugott helyen olyan szomoru következményei is lehettek volna, amiért majd alig válalt volna felelőséget valaki. Még csak az szükséges, hogy a templom padlásának ajtaja zárva tartassék, hogy oda csak az mehessen föl, akinek ott dolga van, gyermekeknek pedig általában tiltassék el a följárás.

— **Furcsa mentség**. Mács Juon buttyini lakosnak e hó 11-én 3 darab lovát 80 frt értékben a legelőről valaki ellopta. A borossebesi csendőrség gondos kutatásának sikerült a lovakat a kujedi erdő egy fájához kötve megtalálni, s a tettest Buzsa Juon személyében kideriteni, ki a tolvajlást nem tagadja ugyan, de mentségül azt hozza föl, hogy Zimbrán Tódor csikós őt botjával főbe ütötte, s ezt megbosszulandó hajtotta el nyájából a három lovat; de a mentség nem találtatván elégségesnek, a lókötő hüvösre került.

— **Nyilatkozat**. A helybeli német lapban Reiner Adolf gyávának nyilvánit, mert kihivását nem fogadtam el. Nekem már volt sok párbajom az életben, s a ki ismer, tudja, hogy nem a párbajtól való irtózás miatt utasitottam vissza feltétlenül Reiner kihivását. Az ő nyilatkozata nem is fogja az én párbajképességemet sem most, sem a jövőben kérdésessé tenni. Igaz, hogy felhozhatja ellenem azt, hogy egy személyes ügyében már itt Aradon egy másik lapszerkesztő collegámmal együtt igyekeztem az ő morális existentiáját lehetővé tenni, de tettem, s illetve tettük ezt azon igérete alapján, hogy Aradon tisztességesen fogja magát viselni, s nem csinál semmi galibát, ugy mint más városokban. Igéretét azonban nem tartotta meg, s én előbb emlitett humánus érzelmekből eredt, bár — utólag beismerem — hibás eljárásom által sem érzem magamat kötelezettnek arra, hogy verekedjem olyan emberrel, a ki közönséges lopásért nyolcz hónapot ült börtönben. Ezért nem tartottam szükségesnek, hogy ez esetben akár segédeket, akár becsületbiróságot fárasszak. Arad, 1886. október 19.

Hindy Árpád.

Hazánk és a főváros.

— **Az uj somogyi főispán**. Leirhatatlanul lelkes ovatiók voltak azok, melyekkel Tallián Bélát beigtatása alkalmával körülvették. A megye ülésterme, melynek lépcsőházát déli növények disziték, régen nem látott oly fényes társaságot, mint e napon. A karzatokat r hölgyek nagy száma foglalta el, mig lenn a gyülésteremben a megyei aristocratia és nagybirtokosság majdnem teljes számban. Torontálmegye küldöttsége és még mások diszmagyarban foglaltak helyet. Ott voltak: Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter, Széchenyi Gyula, Imre, Ferencz és Béla grófok, Zichy Rezső gróf, ifj. Somssich Imre. Jankovich Aladár, Tivadar és László grófok; Inkey István és János; Tallián Ede és Vucsetich zágrábi kanonokon kivül még számos főpap; továbbá a Szalayak, Kelemenek, Sárközyek, Kacskovicsok, Follyak, Csorbák stb. — Ezen kivül a polgárság is nagy számmal volt képviselve. A gyülést Csépán alispán nyitotta meg, mire egy küldöttség ment a főispánért. Midőn Tallián Béla a torontálmegyei küldöttség élén diszmagyarban a terembe lépett, szünni nem akaró vihar s éljen zugott föl és az ovációknak vége hossza nem volt. És ismétlődtek az ovációk ugy az eskületétel, mint a beköszöntő beszéd után, mely mig egyrészt elődjének fényes érdemeit dicsőitette, másrészt az uj főispán egész közigazgatási programmját foglalta magában. A beszéd végeztével perczekig tartott az éljenzés zugó vihara. Az uj főispán mint szónok és mint a gyülés vezetője, valamint egyéni szeretetreméltósága által egyaránt a maga részére hóditotta a közönséget. A megye nevében Maár Gyula főjegyző üdvözölte a főispánt hatásos beszédben. A főispán tiszteletére rendezett banquetten 200-an vettek részt. A főispán poharat emelt a királyért és királynőért, Széchenyi Ferencz gr. Tallián főispánért, Szabó Talliánért, Rohonczy Gedeon Somogymegye közönségeért, Roboz István Torontálmegye küldöttsége és lakosságáért stb. Esti 8 óra felé villamvilágitás a megyeház előtt. A főutczán Gruber János tartott üdvözlő beszédet, melyre a főispán nagy tetszés közt válaszolt.

— **A cholera**. Az utolsó huszonnégy óra alatt a betegedések száma nagyot csökkent: 23 ujabb eset fordult elő, ezekből 18 a Teréz-, Erzsébet- és Józsefvárosokban, melyekben a járvány leginkább pusztit. A betegedések csökkenésével azonban nem tartott lépést a halálozásoké, sőt ezen aránya feltünően rosszabbodott: a halálesetek száma 22, tehát majdnem annyi, mint a betegedéseké. Gyors halálozás két esetben történt. A műegyetemen egy hallgató cholera-tünetek közt betegedett meg s ennek következtében nem tartottak előadást, az épületet pedig alaposan dezinficziálták. Az ujabb betegek közt van a Rókus-kórház egy biztosa is és egy lovas rendőr az Eötvös-utczai laktanyából. A járvány-kórházban megbetegedett dr. Fialovszky Béla segédorvos már annyira jobban van, hogy a szobában irásbeli teendőkkel foglalkozhatik. A kórházban fekvő betegek száma változatlanul százon maradt. A központi járványbizottság ülésében elhatározták egy ujabb cholera-barak épitését s a betegszállitó kocsik szaporitását. Fölkérik továbbá a rendőrséget, hogy a foglalkozás nélküli egyénekre szigorúbban ügyeltessen, esetleg tolonczoztassa el őket. A cholerahalottak közt eddig 51 hajléktalan volt. — Szegeden az utolsó huszonnégy óra alatt 13 megbetegedés és 10 haláleset fordult elő. Itt tehát, ugy látszik szintén csökkenőben van a járvány.

— **Nagy tüzvész Uj-Pesten**. A Weisz-féle bőrgyárban, mely az ujpesti uton, a Megyerre vivő lóvasut megállóhelye mellett fekszik, hétfőn éjjel fél 12-kor eddigelé ismeretlen okból tüz támadt, mely a szél által élesztve pár percz alatt lángba boritá az egész épületet. Oltásra kivonult az ujpesti tűzérség, meg a Wolfner-féle gyár tüzoltósága, az égő gyárt azonban megmenteniök már nem sikerült, sőt a tüz a szomszédos lakóházra is átcsapott; minthogy pedig nem messze van innét az ujpesti gazometer, a tüzoltók most minden erejükkel azon dolgoznak, hogy a tüz tovaterjedését ez irányban megakadályozzák. A budapesti tüzoltók egy része, valamint két század katonaság és 24 lovas rendőr ment ki Budapestről. Mint a „P. H." irja, porig égett a kigyuladt bőrgyár szomszédságában levő malátagyár is, valamint két lakóház. A gazometer folyton fenyegetve volt. A tüzoltók hajnali 3 órakor megfeszült erővel dolgoztak, hogy a vész tovább terjedését megakadályozhassák.

— **Kinos jelenet a cholera miatt**. A központi járvány-bizottság hétfői ülésének végén egy a jelenlevőkre nézve fölötte kinos jelenet fordult elő: Azt a határozatot olvasták föl, melyet Kamermayer Károly polgármester hozott a Lung György tanácsnok által szept. 26-ika és 27-dike közti éjjel a barakkórházban tapasztalt rendetlenségek tárgyában. A tanács által elrendelt vizsgálat, melyet Márkus József főjegyző végzett, kiderité, hogy Lung György tanácsnok jelentése mindenben megegyezett amaz egyének nyilatkozataival, kikkel a tanácsnok akkor éjjel a kórházban beszélt. Maga a tényállás azonban nem felel meg egészen ez egyének nyilatkozatainak, mert a cholera-beteg gyanánt beszállitott nőt dr. Balázsy Imre segédorvos vette föl, ki, mint állitja, azonnal látta, hogy a beteg nem szenved cholerában, de késő éjjel már nem küldhette el, tehát egyik kórteremben lefektette s másnap átszállitották a Rókus-kórházba. A személyzet és a helyiségek elégtelenségéből eredett kisebb hiányokon kivül a vizsgálat más rendetlenséget nem talált s a polgármester csupán arra talált okot, hogy dr. Balázsyt megintse, mert ez összeszidta a szolgát, hogy egy beteg miatt felköltötte. A polgármester határozata a központi járvány-bizottsággal közöltetvén, ezt tudomásul vette; dr. Gebhardt Lajos kórházi igazgató azonban felszólalt, kijelentve, hogy „ezek szerint mindazon állitások, melyekhez Lung György tanácsnok becsületszavát kötötte, csakugyan valótlanok." Lung Györg tanácsnok nem kevésbbé erélyesen utasitotta vissza a támadást, megjegyezve, hogy „akkor vél leghelyesebben cselekedni, ha az ilyen nemtelen támadást ignorálja." Az ülés ilykep kinos hangulatban ért veget.

— **A fölségsértő barát**. Huth Benjamin Miklós, nincs elfogva. Megfordult ugyan Ujpesten, hol egyes házakban kéregetett, sőt járt e végett még a községházánál is; de akkor még nem jelent volt meg az ellene kiadott köröző levél s igy el sem foghatták. Később keresték, de már nem volt föltalálható. Neszét vette, hogy szétküldték a körözést s tovább állott. A letartóztatásról szóló hir korai volt.

— **A csorvási hordágy**. A cholera ellen országszerte igyekeznek megtenni a szükséges óvintézkedéseket. A csorvási elöljáróság is kapott tehát egy szolgabirói rendeletet, mely szerint a vasuti állomásnál egy hordágy tartassék készletben. A község bölcs birája e rendeletnek akként vélt legjobban megfelelhetni, hogy minden vonathoz oda küldött egy rendőrt. A jegyző ezt látva, figyelmeztette a birót, hogy tán csak nem az a szándéka, hogy az esetleg érkező betegeket a rendőr a hátán hordozza be? A biró megfontolta a dolgot s magához rendelte asztalosát. Másnap aztán megjelent az állomáson a rendőr egy feketére mázolt — jókora koporsóval. Az emberek szörnyüködve futottak szét, majd kiváncsian kérdezték: „Mire lesz az a koporsó Czira bácsi?" — „Koporsó? Én is annak néztem, de a biró ur azt mondja, hogy — hordágy! Ez az ablak rajta meg bizonyára arra való, hogy a beteg a pipáját nyujthassa ki arra, ha éppen füstölni való kedve volna a nyavalyásnak." Szerencsére az orvos jókor értesült az ijesztgető alkotmányról s annak használatát betiltotta.

— **A fal alatt**. Kis-Tétényben vasárnap d. u. nagy szerencsétlenség történt egy fal leomlása folytán. Tóth József ujonnan épitett házának egyik fala, minthogy nem volt elég erős alapja, ledőlt s maga alá temette Tóth Józsefnét, Ritter Györgynét s két gyermeket. Tóth Józsefné életveszélyes sérüléseket szenvedett, Ritter Györgyné pedig, aki áldott állapotban volt, mig az omladék alól kiásták, meghalt. A két gyermek sebei könnyebb természetüek, A vizsgálatot meginditották, s a könnyelmü épitőmester aligha fogja elkerülni a büntetést.

— **Éjjeli dráma a fővárosban**. A VIII. ker. Tököli-utcza csendjét hétfőn este 10 órakor három lövés zavarta meg. A rendőrök és a környékről összecsődült népség a 43. számu ház előtt egy vértócsában heverő fiatalembert, a kapu előtt pedig egy sikoltozó leányt találtak. A fiatal ember még élt, de beszélni nem tudott. A véres esetről csakis a leány, Kabinger Teréz, 16 éves, gyári munkásnő tudott fölvilágositást adni. A haldokló fiatalember, a kit Küttel Edének hivnak, szeretője volt. Hat hét óta ismerték egymást. A 19 éves könyvnyomdász már napok óta ostromolta kedvesét, a nem mindennapi szépségü leányt olyan ajánlatokkal, melyeket ez következetesen visszautasitott. Este 9 óra felé találkoztak s elmentek a népszinház-utczai Óhegyi-korcsmába, honnét 10 óra felé távoztak s a fiatal ember magával vitte a leányt, ez azonban egyenesen hazafelé indult édes anyjának Tököli-utczai lakására. Küttel a ház előtt revolvert vett elő zsebéből és tréfálózva kedvesére fogta; a leány nem ijedt meg, mert nem hitte, hogy a fiatalember meg fogja lőni Ez azonban nem tréfált; a mint szeretője kijelentette, hogy vele nem megy, balmellébe lőtt. A leány sikoltozva berohant a kapu alá, mire a dühös szerelmes saját fejének irányozta a revolvert s két golyót röpitett homlokába. A leányt a házbeliek ápolás alá vették, mig Küttel az utcza kövezetén maradt. Itt találta meg Pekáry inspectiós rendőrtisztviselő, a ki a leányt kihallgatta és intézkedett, hogy a Rókus kórházba szállitsák; Küttelt, ki időközben meghalt, a halottas kamrába vitték.

— **Betörő rablók**. Rosenfeld Károly törteli (Pestm.) lakos háza falát a minap éjjel ismeretlen tettesek aláásták és az igy támadt nyiláson keresztül szobájába hatoltak. Rosenfeld legjavában aludt és arra ébredt fel, mikor a betörők botokkal agyba-főbe verték. Öt bekormozott arczu embert látott maga előtt, kik a legborzasztóbb fenyegetések mellett pénzét követelték. Rosenfeld hirtelen összeszedve magát, segélyért kezdett kiabálni, mire a házbeli cselédek fölébredtek és a szomszédok is gyülekezni kezdtek. Mikor a betörők észrevették, hogy tervök meghiusult, az egyik egy forgópisztolylyal kétszer Rosenfeldre lőtt és azután elmenekültek. A cselédek és a szomszédok Rosenfeld szobájába hatoltak, s vérében fekve találták ott; mindkét lövés talált, de szerencsére egyik sem volt halálos. Az esetről jelentést tettek a csendőrkerületi parancsnokságnak, mely a tettesek közül kettőt: Pelyhes Kiss János törteli és Szőrös Molnár István karajenői lakost már el is fogta.

— **A „Rákóczi" mellett halt meg**. A „Debreczeni Ellenőr"-ben olvassuk a következő történetet: Derecskén történt, tehát Debreczen szomszédságában, a hol a messze földön hires vereshagyma, a szép gömbölyü zeller, a sárgarépa, a hófehér, husos kartifiola terjedelmes táblaföldeken terem minden esztendőben munkás kezek mivelése alatt. Azonban azt még sem lehet mondani, hogy bármilyen izletes, zamatos étolt is lehet főzni hagymával, répával, zellerrel, kalarábbal, attól valakinek olyan eszeveszett kedve kerekedjék, hogy még mikor meg akar is halni, — Csikistokkal oda kiáltson egy csomó czigánynak: „Hé! reszeld csak a fülembe!" Már pedig Olajos János Derecskén ilyen nem mindennapi módon vált meg ettől a rongyos világtól. Igaz is, hogy ezt a különös passziót ő sem teszi meg, ha elhatározásába még két asszony bele nem látszik. Igen, itt is oda kell utasitani a kiváncsiakat, ha a szerencsétlen ember végzetes tettének okai felől tudakozódnak, hogy: „keresd az asszonyt" Olajos János az utóbbi időkben végrehajtó, 60 éves volt már, de azzal a 60 esztendővel még elég alkamatosnak érezte magát arra, hogy nálánál fiatalabb asszonynak is férje legyen. Ez második házassága lett. Első nejetől egy leánya van; foglalkozására nézve szülésznő Derecskén A fiatal menyecske nem jó szemmel nézett apja megujhodott családéletére; sőt olyan ellenséges indulat támadt szivében, hogy az első feleséggel együtt szerzett vagyon miatt pert inditott édes apja ellen. A mult hét elején az apa Derecskére ment. Éjfélig a fogadóban a búoszlatót fogyasztgatta (de ne vereshagymát tessenek érteni), mikor már egynehány flaskó kiürült, vig kedvvel egy csomó czigáná kiséretében leánya ablaka alá ment. Lelke háborgását az életmegvetés, a halálra elhatározást — szilaj nóták, nevető arcz és tréfás beszéd alá rejtegette. „Fiuk,— kiált a barna legényzknek — huzzátok rá a Rákóczit." Rázenditették. Olajos János lábaival élénken verte hozzá a tactust, mig szájával zajosan tramtrammozott a pezsditő indulóhoz. Egyszer csak megszünik a lábak ütemverése, a szájjárás. Hirtelen egy puskalövés szakitja félbe az indulót épp ott, hol leghevesebb. Olajos Janos tette a lövést, éppen szivének irányozva a forgópisztolyt. A golyó ugy talált, a hogy a szegény ember kivánta. A czigányok még egyszer végig huzták a nyirettyüt a hegedü hurjain s már akkor Olajos János nem hallotta a hegedü bucsuszavát.

— **Rövid hirek**. Br, Fejérváry honvédelmi miniszter hosszabb látogatást tett a Ludovicumban és megelégedését fejezte ki. — Vámbéry Armin egyetemi tanárt baleset érte. Az „Angol királyné" előtt megcsuszott s lábszár-sérülést szenvedett. — Egon Klára asszony, kinek öngyilkossági kisérletéről tegnap már emlitést tettünk, jobban van. — Ráczkeve városáról, melynek hétezer lakosa van, azt irják, hogy egyetlen egy éjjeli lámpája van, a városháza előtt s a humoros bakter azt is csak akkor szokta meggyujtani, mikor a hold világit.

A nagy világ.

— **A vaskancellárról**. Dronsarsnak Bismarck herczeg magán- és közéletéről irt czikksorozatából közöljük a következő részletet: Bismarck herczeg kora ifjuságától fogva nagy kedvelője volt és maradt a falusi életnek. Ma is legnagyobb boldogsága, ha minden civilisatiótól messze tájat csizmában rétjein, erdein járhat. Varzinban látta Lenbach festő Bismarck arczán azt a kifejezést, hogy a herczeg egy csapat költöző madár szemlélésében volt elmélyedve, melyet a herczeg legjobb képén megörökitett, s melynek másolatát a pápának küldték. „Higyje meg ön, mondá egyszer a herczegnő, egy fiatal politikusnak, hogy férjemet jobban érdekli egy kalarábé, mint az önök összes politikája." Vagy talán a kalarábé szemlélésekor a vaskancellár másra is gondol, mint annak kövérre növelésére. Bármint álljon e dolog, a herczeg határozottan szereti a mezei életet; oda tér vissza mindannyiszor, mikor gondjai alól menekülni vágy. — E tekintetben ki is elégitheti vágyait. Schönhauseni és kniephofi ősi birtokához csatolta, 1866-ban, az osztrák háboru után kapott 1.500.000 franc árán Varzint, 1871-ben, a franczia háboru után pedig Friedrichsruhet, mely 4 millió francba került. A herczeg jövedelme most meghaladja a fél millió francot. A herczeg maga adminisztrálja a birtokait. Egy személyben mezőgazda, erdész, gyáros, ismeri mindegyiknek csinját-binját, ügyel minden ujabb tapasztalatra és javitásra. Ha birtokán van, leveti az egyenruhat s egyszerü szürke ruhába öltözik. Reggel 9 órakor görcsös botját kezébe veszi s kutyái kiséretében szemleutra indul. Tiz és tizenegy óra közt leveleit és táviratait olvassa el: aztán pedig fogadja gazdatisztjeit, erdészeit, gyárfelügyelőit. Déli egy és két óra közt vagy lovon, vagy nyitott kocsin látogatá birtoka egyik vagy másikrészében. Délután 5 és fél órakor ebédel, s kedvencz ebei mellette vannak. Ebéd után a billiard-teremben issza meg fekete kávéját, pipaszó mellett. Este 10 órakor a herczegnénél theázik, éjfélkor pedig mindenki lenyugszik. A herczeg egyébként későn alvó.

— **A szerelem bünei**. Borzasztó dráma játszódott le a napokban egy párisi fogadóban. Az eset előzménye a következő: Ez év juniushavában egy Boishu nevü harmincz éves asszony, két gyermek anyja összeveszet férjével s elhagyta. A férj az anyátlanná vált gyermekeket szomszédnőjének, Lefevre asszonynak adta át ápolás végett. Boishu asszony időről-időre meglátogatta gyermekeit s ez alkalommal megismerkedett Lefevre asszony sógorával, a 27 éves Lefevre Victorral. Ez ismeretségből szerelem fejlődött ki s a fiatal ember egy párisi szállodában Boishu asszonynyal közös lakást bérelt. A megcsalt férj értesülvén az esetről, betört hozzájuk s dulakodni kezdett a fiatal Lefevrevel. Ez utóbbi dühében egy ollót ragadt fel az asztalról. De Boishu észrevette szándékát, kicsavarta kezéből az ollót s tőrt vett elő zsebéből, melylyel a szó szoros értelmében agyonszurkálta egykori barátját. A szerencsétlen nehány órai szenvedés után meghalt. A gyilkos maga jelentkezett a rendőrségnél, mely a hütlen asszonyt házasságtörés büntette miatt szintén letartóztatta.

— **A nagy koplaló Rómában**. Rómából jelentik e hó 14-ről: Egy hirlapiró meglátogatta Succit és nagyon megelégedettnek és jókedvünek találta őt: valóságos lelkesedéssel beszélt az őjövendő párisi böjtöléséről. „Ez", mondá, „ünnepélyes és tudományos megkoronázása lesz huszonhárom böjtölésemnek, melyet eddig Afrikában és Olaszországban végeztem." Succi igen jó egészségnek örvend és már visszakapta 61 kilo sulyát. Igen jó étvágygyal eszik. Azt hinné az ember, hogy

jövendő bőjtjére gyüjt. Napjában négyszer eszik és pedig négy beefsteaket, három tuczat osztrigát és néhány adag borjusültet. Párisban hosszu gyaloglásokat fog tenni, katonai egyenruhában, borjuval a hátán. Arra az esetre, ha a viz nem lesz tulságosan hideg, néhányszor fürödni fog a Szajnában. Succi azt mondta, hogy az a párisi társaság, a melylyel szerződésre lépett, nagyobb összeget akart neki adni s a költségeket is fedezni akarta. De ő inkább a saját költségén kivánja a kisérletet megtenni. „Ön vagyont akar gyüjteni Párisban?" kérdezte tőle a hirlapiró. „Nem magamért dolgozom", viszonzá Succi. Nagy nemzetközi intézetet akarok megalapitani a szegények számára.

— **Bezárt nemesi casino.** A Circolo di San Fernando bezáratásáról, melyet röviden már jelentettünk, Nápolyból a következő részleteket irják e hó 15-éről: Éjfélt ütött épen, a mikor a Circolo di San Fernandoba, Nápoly legelső és legelőkelőbb clubjába váratlanul három rendőrtisztviselő lépett be, polgári ruhába öltözött kisérettel. A clubtagok ujságot olvastak, a divánokon szunyókáltak, szivaroztak, politizáltak, legtöbben pedig játszottak. A három rendőrtiszt elömutatta három szinü szalagját, lefoglalt minden kártyát és pénzt, elfogatta az elegans játekosokat, kikergette az összes vendégeket és szolgákat s a clubhelyiségeket lepecsételte. Miután e club tagjai csupa gentlemaneok, a nápolyi aristocratiához tartoznak, igen természetes, hogy a városban óriási izgalmat keltett ez az eset, annyival is inkább, mivel ugyanakkor egy másik hasonlóan aristocratikus clubot, melynek egy kiváló főur, előbb Nápoly polgármestere, most képviselője az elnöke, hasonló sors érte nehány nappal azelőtt. Ugy látszik, hogy a questore (rendőrfőnök) irtó harczot kezdett a titokban szépen virágzó játékbarlangok ellen. Mellisano nápolyi gróf esete, a ki, mint jelentettük, Párisban öngyilkossá lett, valamint Michele Formoza br. olasz kapitány esete, a ki nehány nappal ezelőtt a Circolo di San Fernandóban szenvedett óriási veszteségei következtében főbe lőtte magát, tették figyelmessé a rendőrséget ezekre az elegáns játékházakra. — Gazdag aratása lesz a Nápolyi rendőrségnek, mert nemcsak az összes elegans clubokban, hanem számtalan rejtett helyen is, mesés összegekben játszanak. Különösen a San Ferdinando, Chiája, Monte Calvario és Awocata negyedekben találni a játékosokat. Vannak itt kis sötét kávéházak, megfakult zöld függönyökkel, a hol egész nap nem mutatkozik vendég s csak legyek zümmögnek a liqueres üvegek és piszkos edények körül; vannak azután titokzatos billiard-termek, melyek látszólag csak egy szobából állanak, tényleg pedig három-négy szobára nyilnak; vannak emeleti lakásokban bizonyos tyukszemgyógyitók és fogorvosok, kiknek nincsen egyetlen patiensük se; butorozott szobák, a melyeket senkinek se adnak ki, pedig senki se alszik, senki se lakik bennük: mindezek az az éj beálltával megnépesülnek s végre vannak bizonyos sötét bolthelyiségek, mühelyek, melyekben senki se dolgozik, csak szemre vannak s lépcső vezet föl belőlük a félemeletbe, ott folyik a játék. Az ilyen helyiségek bankadóinak mindig megvannak a maguk emberei, a kik uj vendégeket gyüjtenek. Mellettük pedig ott ül egy camorrista, (Camoristi, szabadkőmüvesekhez hasonló titkos szövetkezet) a ki nézi a játékot, szivja virginiáját, soha se szól egy szót se, de végül kiveszi adóját, t. i. a nyert pénz egy részét. Azonkivül van Nápolyban sok olyan ugynevezett előkelő család, a melynél titokban játszanak s a melynek fényüzése tisztán ebből a játékból származik.

— **Rövid hirek.** A chartresi herczeg vasárnap magán-kihallgatáson volt királyunk Ő Felségénél, ki aztán viszonozta a látogatást az Imperial-fogadóban. — Triesztben a cholera ismét terjed s vasárnap már 16 betegedés és 3 halálozás történt. — Munkácsy Mihály Colpachból visszatért Párisba s öt kisebb kész genreképet vitt magával. — A berlini Wagner-egylet szintén rendez Liszt-ünnepélyt jövő pénteken, a mester születésnapja évfordulóján. — A czáricsalád Szentpétervárról ismét a jól őrzött gacsinai kastélyba utazott. — Biarritzban leégett a nagy kaszinó, a kárt 700,000 francra teszik. — Weissenbach mellett, a Murgban találták meg a Baden-Badenből néhány hét előtt eltünt Arnim grófnő holttestét. — Cohn Lajos boroszlói lap-kiadót egy 4 év előtt elkövetett felségsértésért elfogták; egy versengő laptulajdonos adta fel.

Irodalom és müvészet.

Egy pessimista költőnő.

A Petőfi-Társaság vasárnapi üléséről tudósitásunk kiegészitéseül adjuk egyik budapesti tudósitónk következő érdekes sorait:

Itt az ősz. Együtt van már a társaság üléseinek rendes közönsége. Az első felolvasó Szana Tamás; Prim József „Egy pessimista költőnő" czimü értekezését olvasta fel.

Ferenczi Teréz huszonhárom évet élt, egyszer szeretett, egyszer csalódott. Fájdalmát költészete legszebb alkotásai hirdetik. 1832-ben született, Nógrádmegye Szécsény községében. Atyja régi nemesi család ivadéka. Teréz már mint gyermek kitünt társai közül. Mélyebb érzelmek lakoztak szivében, mint a többi leányéban. Erdekes, tiszteletet gerjesztő lénye a kisvárosi életben bizonyos megkülönböztetett állást biztositott számára. Már első verseiben meglepő a nyelv melegsége, zengzetessége; tartalmukat a szív mélyéből merité. Természetesség, formai tökély főjellemvonása költészetének.

Első kisérletei általános feltünést keltettek. Csakhamar ismertté lett a fővárosban is. Különösen nagybátyja, Ferenczi István szobrász iparkodott őt a fővárosba hozni. Büszke volt reá, hogy családjukban most már költő is van.

Teréz csakugyan Pestre költözött. Természetes, érdekes modorával mindenkit megnyert, Dédelgették. Az elismerés azonban nemsokára megszokottá vált; megsokalta a zajt is, mely elől Szécsényben könnyen menekülhetett. Családott barátaiban is.

Szécsényi otthonában egészen másoknak képzelte őket.

Névtelen vágyak, ismeretlen előérzetek ébrednek lelkében.

De bántotta az is, hogy hite szerint nem méltányolták eléggé nagybátyja szobrászi tehetségét. És a nagybácsi melancholiája, világfájdalma az ő kedélyét is borussá teszi.

Hazamegy Szécsénybe. Otthon enyhülni kezd fájdalma. Ekkor végzete egy ifjuval hozza össze, ki iránt szenvedélyes szerelemre lobban. A fiatal költőnő lantján megzendülnek az édes szerelem dithyrambjai. Egy napon azonban azt a megdöbbentő felfedezést teszi, hogy unottá vált, hogy ifja mást szeret.

Ez a csalódás csak catastrophával végződhetett. — Hiába minden küzdelme, hogy talán visszahóditja szerelmesét; az ifju elhagyta, nemcsak, de mást boldogitott. Ezzel kezdődik az a korszak, mely oly sok szép költeményével gazdagitá a magyar lyrát. „Kassandra" versében kimondja „Én most nem élek, meghaltam egy hirre."

Élte végén sokat foglalkozott az öngyilkosság eszméjével. Golyó rombolta szét a legnemesebben érző szivet.

Az egyetlen pessimista költőnő emlékének szánt felolvasás sok szép szemből csalta ki az őszinte fájdalom keserü könyüjét.

—

— **Az örmény-irodalomból.** Dr. Patrubány Lukács, budapesti tanár, a keleti nyelvek alapos ismerője, tanulmánya tárgyává tette az erdélyi örmény nép népnyelvét, mely eddigelé a tudományos világ előtt egészen ismeretlen. A fiatal tudós nagy szorgalommal gyüjtötte össze azt az anyagot, melyből ezen specialis dialectus jellege és nyelvészeti álláspontja főbb vonásokban megitélhető. — Brussali János, ki sokat utazott Magyarországon és nagyérdekü tanulmányt irt az örmény kérdésről. Elénken ecseteli azon szenvedéseket, melyeket az örmény nép a török uralom atatt kiállott; felszólal az oroszositás müve ellen is, s kéri az európai diplomatiát, hogy az örmény népet is a bolgár és lengyel nemzethez hasonlóan sorolja azon népek közé, melyek szazadokon át üldöztettek és történeti örökségüktől megfosztattak. — A keleti örmények egyik legnagyobb élő költője, Patkanani Rafael, nyomasztó viszonyok közt él Tiflisben. Honfitársai gyüjtést inditottak javára.

— **A „Magyar Háziasszony"** szerkesztőségét az a kiváló eredmény, melyet legutóbbi pályázata elért, arra buzditotta, hogy ismét ujabb pályázatot hirdessen és pedig ezuttal egy humoreskre, melynek tárgya a társadalmi vagy müvészi életből van meritve. Első dij egy db. 20 francos arany, második dij 10 franc aranyban. Beküldési határidő f. évi november 30. A pályázat eredménye a „Magyar Háziasszony" ez idei karácsonyi számában fog közzététetni s ugyanakkor szolgáltatnak ki a pályadijak is. A pályaművek e czimen küldendők: „Magyar Háziasszony" szerkesztősége, Budapesten, nagy korona-utcza 19.

— **A „Budapest"** 1887-ik évi **nagy képes naptára** Gracza György szerkesztésében most hagyta el a sajtót. E képes naptár, ugy kiállitását, mint beltartalmát tekintve, valóban számot tesz naptárirodalmunkban. Majdnem hetven szép kivitelü kép disziti; ezenkivül „Budavár visszavétele 1686-ban" czimü mülap csatoltatott hozzá. Szépirodalmi részében legjelesebb iróink nevével találkozunk. Igy a többi közt Tolnay Lajostól, Balázs Sándortól, Reviczky Gyulától, Prém Józseftől, Pálmay Ilkától, Inczéditől, Tóth Józseftől, Rudnyánszkitól hoz értékes közleményeket. Figyelemre méltó, hogy az összes most megjelent naptárak között — tekintettel a jövő évi választásokra — egyedül a „Budapest" nagy naptára közli átirva és megfelelő magyarázatokkal ellátva, — a választási törvényt. Ha még megemlitjük a naptár gazdag humorisztikus részét, a legujabb hivatalos adatok alapján összeállitott czim- és névtárát, valamint pontos vásárjegyzékét: ugy bátran állithatjuk, hogy a „Budapest" képes nagynaptára a legolcsóbb az összes nagynaptárak között, a mennyiben ára csak 60 kr. Megrendelések a „Budapest" politikai napilap kiadóhivatalában (Budapest IV., Sarkantyus-utcza 3. sz. a.) intézendők.

SZINHÁZ.

— október 18.

„A haza."

Sardou hatásos történeti drámájában, mely még a hetvenes évek elején a Nemzeti Szinház repertoire-darabja volt, Hunyady Margit asszony játszotta Dolores szerepét, mely a müvésznő jobb alakitásai közé tartozik. Impozáns megjelenése, erős hangja, tiszta és nyomatékos szavalási modora, s az a szilaj szenvedélyesség, mely egyetlen rokonszenves, kiengesztelő vonása e démoni alaknak, teljesen jogosulttá teszik a sikert, mely ma este osztályrészeül jutott. Játékában a legsikerültebb mozzanat az Alba herczeggel és leányával való jelenés, midőn ékesszóló tekintetével kieszközli a kegyelmet Carlo részére. A néma kérő tekintet, mely Doloresre tapad, a lesujtott, görnyedező alak, mely kénytelen elfojtani a panaszt, sokkal többet mond a harsány declamatiók- és erőszakos gestusoknál.

Dolores ellenképét, az angyali tisztaságu Rafaelát, Czanyuga kisasszony személyesité. Szerepébe nem vitt csak annyi szenvedést, mennyi elég, hogy meginditsa a nézőt, a nélkül, hogy kinos hatást tenne reá. Száraz köhögése, fulladozása, ingadozó járása, csupán a jellemzés szolgálatában álltak és nem éreztették a pathologiai hatások megrázó erejét, melyek a müvészi hatást sokszor háttérbe szoritják. — A férfi-szereplők közül Császárt emlitjük első helyen, ki La Trémouille szerepében remekelt, finom és distingvált játékával. A XVI. század müvelt, előkelő franczia lovagját csak igy képzelhetjük: szellemes, könnyed, udvarias, őszinte, vitéz volt; méltóságos, minden gőg és affectatio, s derült kedélyü, minden léhaság és köznapiság nélkül. — Somló (Carlo), Peterdy (Rysoor) és Makó (Jónás) méltóan egészitek ki az összjátékot.

G—s.

— **Szinház.** „Tiszt urak a zárdában." E mult kor hirdetett, de közbejött akadályok miatt elmaradt kedves operette tegnap került szinre teli ház előtt. Annyi fárasztó, szemet lelket untató drámai előadás után szinte jól esett a kedélynek e kis bohóság. A női főszerepeket Vadnai-Somlóné (Louis) és Spányi Lenke (Mari) játszották. Az operette solo részeinek hiányos dallamosságát könnyed kedélyes játékuk egészen elfeledtette. Makó Briden abbéja az életből ellesett, valóságos elő alak, finom játéka a szinházi illusiót teljessé tette. Jobbat kivánni sem lehat. Németh (Gontran) és Mihály (Narczis) a szerepeikben rejlő comicumot teljesen kiaknázva a közönséget folytonos jó hangulatban tartották. A chorus öszevágón discrétül árnyalva énekelt. Zenekar jó. Kár, hogy a harmoniát nehány hangszer hangolatlansága néha elrontja. Stimmelni kell.

CSARNOK.

Milyen az élet.

— Igaz történet. —

A szép Balaton mentén élt B. K. földbirtokos. Az öreg ur vendégszeretete ismeretes volt az egész vidéken. Háza valóságos bucsujáró hely volt. Talán ő maga sem tudta látogatóinak számát, kik oly gyakran meg-meg keresték, rendesen olyan szint öltve, mintha csak akkor éreznék jól magukat, ha kedves öregjüket láthatják. Pedig egész más volt az, mi egyeseket házához vonzotta.

Szegény atyus ezt korántsem sejtette, hisz' ő arra még csak nem is gondolt, hogy egyetlen leánya, a kedves Vilma talán atyját elhagyni és képes lenne, ha szive a szerelem hevétől fellángolva, valakiben jövendő boldogságát fellelni vélné. Az öreg ur napjai már meg voltak számlálva; egy 80 éves ember már közelebb áll a sirhoz, mint az élethez. Ő egyetlen leányában a szerető ápolót ismerte, ki végleheletéig nem fogja hagyni atyjának házát. De a véletlen nem ugy rendelte! Hiába, egy közmondás azt tartja: azért van a nő, hogy szeressen.

Igy akart ez történni Vilmával is.

A látogató vendégek között volt egy csinos fiatal ember is. Arthur. Nyulánk termet, az ifjuság még romlatlan üdejével, pirosló, szivélyes arcz, sötétkék szem, a társalgásban megnyerő modor, a szenvedés és örömben egyaránt osztozni tudó nemes szív, hanyag bár, de eléggé kellemes testhordás, előzékeny udvariasság oly tulajdonai voltak, mik közte és Vilma között a legbensőbb rokonszenvet keltették.

Arthur egy nagy hibában is szenvedett, mely életét is szerencsétlenné tette. Ő azok közé tartozott, kiknél az érzékenység nagy fokban van meg, kik, ha a véletlen intéző keze csekély időre elragadja előlük a nemes képet, mely jövendő boldogságukat jelzé, a helyett, hogy erős lélekkel törekednének a közbe jött kellemetlenségek férfias elhárításával, megfontolás nélkül sietnek a jövő felé, mely, midőn elérni vélik, annyi esetben csak hiu ábrándkép s mint tünékeny, csaló délibáb, szétoszlik.

A meggondolatlanság legtöbbször keserün megbosszulja önmagát. Hány embernek okozta már e büne vesztét, leánynak teljes szerencsétlenségét? S daczára a mindennapi eseteknek, mégis találkoznak sokan, — pedig igen sokan, — kik arról leszokni nem tudva, eme gyöngeségüknek tömjéneznek, mig végre oda jutnak, hol átlátják ugyan hibájukat, de akkor már minden késő.

Mindent eleve meggondolni s csak józan megfontolás után tenni — ez az igazi ember erénye. A pillanatnyi kesertség nehéz meglepetésében a bizonytalan kecsegtetés reményében feledni a multat, feláldozni a jövő csendes boldogságát — ez nem férfihoz illő.

Arthur imádta Vilmát és nem volt előtte áldozat, melyet kedvéért meg nem tett volna. Ők hitték, hogy boldogságuk ép oly örökkévaló, mint minőnek szerelmüket vallották. Vilma örömtől sugárzott, ha kedveséhez simulva, annak vállára hajthatá szép fejecskéjét és hallhatta édes szavait, melyek a két ifju szivét oly közel hozni képesek valának. Arthur a föld legboldogabb halandójának hitte magát.

Vilma szép volt, mint a tavasz. Arthur mellett mindig érzé, hallani vélte az örökös vallomást: Ime, rabod lettem!

A szerelmesekről a legkalandosabb hirek keringtek. — De az öreg ur előtt sem maradhatott titok a viszony, ki, midőn a dolog komolyságát látta, egyrészt sajnálva Vilmában egyetlen ápolóját, másrészt minthogy mindez tudta nélkül történt, végre mivel vérző szivvel kellett éreznie a különféle rágalmazó nyelvek szuró nyilait: nem nézhette egykedvüen a szoros viszonyt leánya és Arthur között.

Intette, figyelmeztette Vilmát a férfi csábitásaira, de egyuttal öreg napjaira, elhagyott életére. Vilma, mint atyja iránt engedelmes leány, hallgatni látszott szavára.

Ez időtől Arthur némi hidegséget vett észre. De Vilma feltárta előtte titkát, s kérvekérte őt hogy ne értse félre. Szive azért éppen ugy érez és csak atyját kiméli a látszat által.

De a tulérzékeny Arthur többet látott, mint a mi valóban volt. S midőn az öreg ur is érezteté vele nemtetszését, ahelyett, hogy előtte feltárta volna érzelmeit és őt beleegyezésre kérte volna, buskomorságba esett. Képeket látott maga előtt, melyek hiu, csalóka alakban ábrázolák a multat, melyek azt kezdték elhitetni vele, hogy Vilma — nem volt, vagy már nem őszinte, s mert hasztalan küzdött e vád ellen, meg nem gondolva mit tesz, a leányt elhagyta. A boldogságnak vége szakadt. Még egyszer találkoztak, Vilma ujra hüséget igért. De Arthur álhatatos maradt gyanujához. Elváltak.

A ki valaha szeretett, elhiszi, hogy Vilma nagyon sokat szenvedett.

Ott ült némán, egymagában, hogy senki se lássa fájdalmát. Ott ült szobájában, kereste a magányt, mert a zaj, a vigalom csak fájdalmát növelik.

Igy multak hetek és hónapok, a szenvedés kinos napjai. Nincs sehonnan vigasz, önmagában kell elfojtani a néma keserveket. S e mellett atyja — ki előtt leánya fájdalmai a legnagyobb vigyázat mellett sem maradhattak titokban, ha nem is dorgáló, de roszaló, kárhoztató szava a történtek felett, még elviselhetlenebbé tevék életét. Sirt, zokogott, ha nem hallotta senki.

Rövid idő alatt valóságos halálkép lett. Ekkor már az öreg ur szive is megesett rajta s maga óhajtotta végét szakitani szenvedéseinek.

Arthurral szeretett volna találkozni, de pár hónapja még nevéről sem hallott.

Mit tegyen? Nem veheti lelkére egyetlen leánya szerencsétlenségét.

Egy napon végre fogatjára ült, hogy Arthurt személyesen felkeresse.

A legkülönfélébb gondolatok lepték el utközben. Majd félt a találkozástól azzal, kitől imádottját rablá el; majd leányára emlekezett, kit talán halálba kergetett szigorával. Majd az jutott eszébe, hátha sikertelen leend utja és ezzel leányának fájdalmát csak növeli. E gondolatok lázas izgatottságban tartották egész Arthurék lakásáig.

Ide érve különös érzelem szállta meg, mint mikor az ember valamihez fog, hol pár percz mulva eldől minden. Jó vagy rosz.

Belépett Arthur atyjának szobájába. Ez a legszivélyesebben fogadja őt. . . . Az öreg ur csakhamar Arthurról tudakozódott, mire azon választ kapta, hogy ő nincs honn. Erre folytatták a társalgást. De bármennyire iparkodott is a szomoruságot, mely már őt is eltölté, legyőzni, szemmel látható vala az. Alig is várta az időt, midőn régi jó barátjától elválhatott.

Lehangoltan tért haza.

Vilma már várva várta édes atyját, vagy inkább a hirt, mit hozni fog.

Atyja nem mert szólni. De a valót nem tagadhatta el. Elmondotta tehát, hogy Arthur a Boszniába menő csapatokhoz szegődött.

Vilma e hir hallatára ájultan rogyott atyja karjai közé.

Atya mindent megtett, hogy elfeledtesse vele Arthurt. Messze vidékre fürdőbe ment, remélve, talán a változó vidék, talán az idegen körülmények kedvező hatással lesznek reá. Czélját el is érte. Mert Vilma bár nehezen, de mégis megnyugodott sorsában, gondolva, ha a végzet nem egymásnak szánta őket, talán jobb is lesz igy.

Lassan-lassan eltünni kezdtek a mult emlékei.

Arthurt ezalatt hősi vitézségeért kitüntetésekkel halmozták el. Elfeledte-e teljesen Vilmát a nyalka huszártiszt? Nem. Sokszor gondolt sirva vissza arra, kit könnyelmüen elhagyott.

De későn.

A sors azonban nem elégelte még meg Arthur szenvedését. Hónapok multak és Arthur egy ütközetben jobb kezét és lábát vesztve kórházba került.

A nagy uri könnyedséghez, igényekhez szokott ifjunak nagyon nehezére esett e csapás. Soká tartott, mig gépláb segélyével felkelhetett. De mit tegyen most? Sokáig töprenkedett tövője felett, mignem eszébe jutott gazdag nagybátyja, ahhoz indult tehát. A legnagyobb szegénység kisérte utján. A deli ifju nyomorulttá, az egykor gondtalanul dőzsölő koldussá lőn.

Utközben egy falut talált, hol épen Vilma élt, már mint egy földbirtokos neje. A nagy szerencsétlenség már eddig könyöradományokra utalták őt, tehát itt se tehette félre a szégyent s éppen abba a lakásba tért anélkül, hogy csak sejtené, kit talál ott.

Zivataros téli délután volt. Arthur az udvaron senkit sem találva a konyhába tért, hol átfázott tagjait melengesse. A cselédek nem engedték oda. Lehivták az ifju asszonyt, ki látva a hidegtől remegőt, engedett kérésének. Majd hosszabban kérdezősködött tőle, miközben ismerős vonásokat vett rajt észre. Ugy hasonlit ahhoz, ki őt hajdan szerette s elhagyta.

Arthur a kőre veté bágyadt tekintetét. Fölismerte Vilmát. Nem mert szólni, de érezte, hogy nem maradhat tovább. Megindult. Az ifju asszony gyanitván kilétét, telt erszényt nyujtott át neki. Arthur távozott, s egyik cselédnek oda sugá: „Mond meg asszonyodnak, én vagyok Arthur!"

Az ifju nő, bár sejtette ezt, most biztos volt róla. Másnap felkerestetni iparkodott Arthurt, de már falujában nem találta sehol. Sokáig visszagondolt e találkozásra. A boldog idő emléke, Arthur gyászos végzete keserüen hatottak szivére.

A jelen boldog perczei azonban lassan elmosták az utolsó találkozás szülte nehéz érzéseket is. Vilma derült napokat élvezett térje oldalán s a nyomorban szenvedőről — mint ez rendesen történni szokott — végképen megfeledkezett.

Olyan a feledés a szivre, mint a szemre az álom. Ha lágy álom ereszkedik pilláinkra, elvész elölünk az élet.

Még egyszer tünt fel Vilma előtt Arthur emléke. Midőn a lapok gyáva öngyilkosságát jelentették.

Váczy István.

KÖZGAZDASAG.

Vegyes közlemények.

— **A magyar államvasutak** negyvennegyedik heti bevételeinek kimutatása: 1886. okt. 7-től okt. 14-ig: utasok száma 123,488, árúk 184,909 tonna, bevétel 870,000 frt, 1885. hasonló szakában 860.060 frt, tehát ez idén több 9940 frttal; — 1886. január 1-től október 14-ig: utasok száma 4.538,209, árúk 5.786.949 tonna, bevétel 25.821,050 frt, 1885 hasonló szakában 25.683,441 frt, tehát ez idén több 137,609 frttal.

— **Pozsonyi marhavásár.** Pozsony október 18. A mai szarvasmarhavásárra 1466 drb hizott marhát hajtottak fel, köztük 1185 drb magyar ökröt, 89 drb német ökröt, 107 drb magyar tehenet, 16 német tehenet, 11 drb magyar bikát, 7 db német bikát, 57 bivalyt. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyeztettek; magyar ökör 57—64 forint, német ökör 61—67.50 forinton, legelő ökör 50—56 forinton kelt métermázsánként.

Szeszüzlet.

(Október 19.)

(B.) Készáru nagyban 26,75—27, kicsinyben 27.50 hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Okt. 19.)

Gyenge kinálat, mérsékelt vételkedv, az árak valamivel kedvezőbbek. 15,000 mm. forgalom. Őszi buza 8.76—8.77, tavaszi buza 9.15—9.17, uj tengeri 6.24—6.26, tavaszi zab 6.63—6.65.

Budapest, október 19. (Az „Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjáradék 103.62, magyar papirjáradék 92.62, magyar hitelbank 288.12, osztrák hitelbank 277.80, London 125.20, Páris 49.40.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, október 18. Az üzlet csendes. Magyarországi öreg, nehéz —.——.— frtig, magyarországi fiatal nehéz 43.——44.— frtig, magyar uraságfiata közép 44.——45.— frtig, magyar uraságfiatal könnyü 45.——46.— frtig, magyar szedett nehéz —.——.— frtig, magyar szedett közép 43—44. frtig, magy, szedett könnyü 44.½—45.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz —.——.— frtig, rom. átmeneti bakonyi közép —.——.— frtig, rom. átmeneti bakonyi könnyü —.——.— frtig, rom. átmeneti eredeti nehéz —.——.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép —.— —.— frtig, szerbiai átmeneti nehéz 41.50—42. frt szerb. átmeti közép 40.——41— frtig, szerb. átmenet, könnyü 42.——42.50 frtig. Hizó egy eves élősulyban —.——, hizó 2 éves makkos élősulyban 4% —.— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.——.— frt. Az árak hizlalt sertéseknél páronként 45 kilós 4%os levonással métermázsánként értendők. Makkos sertés élősulyban 4% levonással —.——.— forint. — romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneti adattak át, vevőn- s páronként 3 arany vám fejében megtérittetnek.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi októberhó 19-én.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	—.—
Magyar aranyjáradék 4 sz.	103.80
Magyar papirjáradék 5 sz.	92.80
Magyar vasuti kölcsön	151.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib	115.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	104.25
Magyar földtehermentesitési kötv. záradék	104.25
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	104.25
Temes-bánáti földtehermentesitési köt. zár.	104.25
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	104.50
Horvát-szlavon földtehermentesitési köt.	104.25
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	98.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	121.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	124.25
Osztrák járadék papirban	82.75
Osztrák járadék ezüstben	83.75
Osztrák járadék aranyban	114.50
1860-iki osztrák államsorjegy	138.50
Osztrák-magyar bankrészvény	865.—
Magyar hitelbankrészvény	289.50
Osztrák hitelintézeti részvény	280.50
Cs. és kir. arany	5.91
Ezüst	—.—
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.91
Német birodalmi márka	61.35
London (3 havi váltókért)	125.20
20 markos	12.24

IDEGENEK NÉVSORA.

(Október 19.)

Fehérkereszt-szálló. Urbányi Gy., birt., Temesvár. Dr. Anca N., orvos, Bécs. Berger G., kereskedő, Kecskemét. Hoffmann N., keresk., Bécs. Ollop K., Weisz J., utazók, Bécs. Theumann N., utazó Hamburg. Abelles M., Oppelz M., utazók, Bpest.

Tücherer-szálló. Borsányi Gyula, Jakabfy Miklas, birt., Kupa. Dr. Bechnitz N., orvos, Vinga. Hoffmann M., Schwender J., utazók, Bpest.

Nádor-szálló. Dr. Tancsics N., orvos Szt-Anna. Willinszky J., hivatalnok, Lippa. Molnár Gy., keresk., Lippa. Faludy S., kereskedő, Pankota. Wolf E., kereskedő, Csehország.

Aranykulcs-szálló. Roth N., bérlő, Kerülős. Lövy Náthán, keresk., Lippa. Rapp M., magánzó, Karánsebes.

Háromkirály-szálló. Istvánfy Béla, birt., Szemlak. Bozsnyák Imre, birt., Fölménes. Grosz Jenő, bérlő, Kövegy. Malaginszky A., bérlő, Kikinda. Weisz Mór, bérlő, Tornya.

Arad városi színház.

Folyó sz. 19. 1. kisbérlet. 17. szám.

Szerda, 1886. októberhó 20-án,

AZ ELEVEN ÖRDÖG.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Senbise herczeg, Frankhon marsallja — Győre Alajos.
A herczegné — — — — — Závodszky T.
Tibull de Hugeon báró — — — — Boránd Gyula.
Hermine, nővére — — — — — Serfőzy Etelka.
Letorières vicomte — — — — S.-Vadnay V.
Pomponius, nevelője — — — — Fenyéry Mór.
Grevin, szabó — — — — — Fekete Adolf.
Marianne, neje — — — — — Spányi Lenke.
Rendőrtiszt — — — — — — Kassay Győző.
Sapin, tejárus — — — — — Czakó Vilmos.
Desperoières, tanácsos — — — — Nyilassi M.
Veronika, nővére — — — — — Váczi Vilma.
Margot, leánya — — — — — Csügényi V.

Kezdete 7, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Közlekedés.

	A vonat ind.	Aradról	A vonat érk.	Aradra
Csabai vegyesvonat	regg.	6.20	d. u.	6.28
Budapesti személyvonat	d. u.	12.31	d. u.	4.10
„ vegyesvonat	este	9.17	regg.	5.45
Erdélyi vegyesvonat	regg.	6.15	este	8.42
„ személyvonat	d. u.	4.30	d. e.	11.45
Temesvári vegyesvonat	regg.	6.05	regg.	9.37
„ „	d. u.	5.48	este	8.10
Borossebesi vonat	regg.	6.25	regg.	9.28
„ „	d. u.	4.25	este	7.17
Szegedi személyvonat	regg.	4.30	regg.	8.14
„ „	d. u.	12.10	este	8.47
A radnai omnibusvonat	este	7.04	éjjel	10.38

BUDAPESTI TŐZSDE.

Október 18.

	Pénz	Áru
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	103 50	103 85
„ „ papirjáradék adóment. 5%	92 30	92 60
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	151 50	152 —
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	151 50	152 —
M 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100 —	100 50
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	127 50	128 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115 50	116 50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	121 —	121 50
„ „ „ 50 frt drbja	120 —	121 —
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124 50	125 50
M. k. földtm. kötvények 5%	104 25	105 25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 25	105 25
M. k. földtm. kötvényektemesi 5%	104 25	105 25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 25	105 25
M. k. földtm. kötvények horvát-orsz. 5%	104 25	105 25
M. k. földtm kötvények erdélyi 5%	104 50	105 —
„ „ erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint 5%	98 50	99 —
Szőlődézsmaváltk. kötv. (100 frt) 5%	99 —	100 —
Pest város kölcsöne 1870. évből 6%	106 —	106 50
„ „ „ 1871. évből 6%	109 —	110 —
Budapesti főv. 1880. kölcsöne 6%	101 25	102 —
Budapesti bankegys. részvényt.	101 —	101 50
Magy. ált. hitelbank	288 50	289 —
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	139 75	140 25
Magy. lesz. és pénzváltó	97 50	97 75

	Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	— —	— —
Osztrák hitelintézet	280 —	280 20
Osztr.-magyar bank	867	870 —
I. magyar iparbank	149 —	150 —
Pesi kereskedelmi bank	652 —	657 —
Bécsi bizt. társulat	207 —	208 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	210 —	220 —
Első magy. általános bizt. társ.	3175 —	3200 —
Fonciere pesti bizt. társ.	69 —	69 50
Magyar-franczia bizt. társ.	196 —	197 —
Pannonia visszb. társ.	865 —	870 —
Concordia malom	472 —	480 —
Első budapesti malom	1120 —	1140 —
Erzsébet malom	220 —	222 —
Hengermalom	620 —	630 —
Luiza malom	290 —	395 —
Molnárok és sütők malma	385 —	390 —
Pannonia malom	840 —	860 —
Viktoria malom	260 —	265 —
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	— —	— —
Alföld-fiumei vasut 5%	188 50	189 50
Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	180 50	181 50
Déli vasut 5%	107 —	108 —
Északkeleti vasut 5%	173 25	173 75
Erdélyi vasut 5%	184 50	185 50
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 4%	151 —	151 50
Magyar galicziai vasut 3%	176 —	177 —
M. ny. v (sz.-gyór-gráczi vasut 3%	171 25	172 25
Osztrák államvasut 3%	242 —	242 50
Pécs-barcsi vasut 3%	— —	— —
Tisza-vidéki vasut 3%	250 50	251 50
Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	375 —	380 —

	Pénz	Áru
Pesti közuti vaspálya	467 —	469 —
Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	270 —	275 —
Budapesti III. ker. takarékp.	90 —	— —
Országos központi „	500 —	505 —
Pesti hazai első „	7600 —	7650 —
Egyesült Budapest fővárosi takp.	445 —	450 —
Magyar ált. takarékp. részvény	80 50	81 —
Alagut	148 —	150 —
Általános waggon kölcs. társaság	68 —	70 —
„Franklin“-társulat	206 —	208 —
Ganz és társa vasö. és gépgyár	815 —	820 —
Gschwindt-féle szeszgyár	375 —	380 —
Gyapjum. és biz. I. magyar	260 —	265 —
Kereskedelmi épülete	650 —	— —
Könyvnyomda „Atheneaum“	550 —	— —
„ Pesti	1100 —	1140 —
Kőszénb. és téglagy. (Drasche)	244 —	246 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	70 —	71 —
Pesti épitő-társaság	— —	— —
Rimamurány-salgótarj. vasm. rvts.	86 —	86 50
Salgótarjáni kőszénb.	149 —	151 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár	158 —	160 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár II. kib.	— —	— —
Serfőzde első magyar	890 —	900 —
Sertéshizlaló	300 —	302 —
Sóskuti kőbánya	— —	— —
Spódium- és csontlisztgyár	175 —	— —
Száloda-részvénytársaság	105 —	106 —
Tégla- és mészégető ujlaki	181 —	183 —
Török dohányrészvény	54 50	55 —
Göztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	254 —	256 —
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5½	102 50	103 —

Záloglevelek.	Pénz	Áru
M. földhitelint. papirérték 5½%	100 —	101 —
„ „ „ 5%	101 25	101 75
„ „ „ 4½%	99 25	100 —
„ „ arany v. ezüst 5%	128 —	129 50
„ jelzálogbank 5½%	102 50	103 —
„ „ 5%	101 —	101 50
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5½%	101 25	101 50
Osztr.-magyar bank o. é. 5½	101 50	101 75
„ „ „ „ „ 4½%	101 50	101 80
„ „ „ „ „ 4%	98 30	98 60
Pesti kereskedelmi bank 6%	102 —	102 50
„ „ „ „ 5½%	101 50	102 —
„ „ „ „ 5%	101 —	101 50
Albina tak. és hitelint. 6%	100 50	101 50
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczhid 5%	106 —	106 50
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99 50	100 —
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	8 50	8 75
Osztrák vörös kereszt-egylet	14 50	15 —
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 91	5 95
Cs.-kir. arany (kör)	5 89	5 93
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9 91	9 93
20 frankos arany	9 91	9 93
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 35	61 45
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61 35	61 50
Amsterdam 100 hollandi frtért	103 25	103 50
Páris 100 frankért	49 40	49 50
Svájczi pénzpiaczok 100 frankér.	49 35	49 45
London 10 font sterlingért	125 20	125 50

Hirdetmény.

A herczeg Sulkowski József Mária ő kegyelmességének Aradmegyében fekvő pankotai uradalmához tartozó Kiszindia községbeli

italmérési jog

1887. január 1-től 3 egymásután következő évre haszonbérbe adandó.

Felhivatnak a kibérelni szándékozók, miszerint zárt ajánlataikat 10 százalék bánompénzzel ellátva és alulirotthoz czimezve, **f. é. nov. 15-ig** beadni sziveskedjenek.

A feltételek alulirott gondnoknál és Pankotán az uradalmi felügyelőségnél betekinthetők.

Az ajánlatok elintézése **f. é. novemberhó 30-ig** megtörténik.

Kelt Aradon 1886. október 14-én.

Tagányi István,
herczeg Sulkowski József Mária magyarországi vagyonának hatóságilag kinevezett gondnoka.

641—3.3

1600—1886.

Viszárverési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a pécska-kovácsházai kincstári uradalomhoz tartozó magyarcsanádi

italmérési jog

1886. évi november 1-től 1889. október 1-ig terjedő 3 évi bértartamra leendő haszonbérbeadása végett az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál (Deák Ferencz-utcza 33—34. sz.) **1886. november 2-án,** d. e. 10 órakor Patzauer Miksa szegedi lakos kárára visszzárverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozók 10 százalék bánatpénzzel ellátva, meghivatnak.

Patzauer Miksa ezen visszárverésből kizáratik. Kikiáltási ár évenkint 3800 frt. A feltételek a hivatalos órákon az irt helyen megtekinthetők.

Arad, 1886. október 11-én.

639—3.3 M. kir. államjószágigazgatóság.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az uj-aradi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Nika Joszif fönlaki lakos végrehajtatónak Pécskán Trifu fönlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 130 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fönlaki 281. sz. tjkvben A. III. 1—5. sor számok 1263/a, 1441/a, 1712/a, 2177/a, 2593/a. hrsz. alatt foglalt ¼ urb. telek földből álló ingatlanságra az árverést 800 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1886. évi novemberhó 3-ik napján,** d. e. 9 órakor Fönlak községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 50 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birósággnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Uj-Aradon, 1886. évi julius 27.

Az uj-aradi kir. járásbiróság, mint tkkvi hatóság.

Kovács Béla,
kir. aljárásbiró.

565—1.

17060—1886.

Hirdetmény.

Az 1887. évi egyenes adó kivetési munkálatok foganatba veendők lévén, felhivatik a város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeirására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeiró közegeket valótlan bemondásokkal félre vezeti, vagy munkájokban hátráltatja, az 1883. évi XLIV. t.-cz 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedhető birsággal lesz büntetendő.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint a adókivetés alapjául szolgáló **vallomási iveket** az alább kitüzött határidők alatt a polgármesteri hivatalhoz (Hofbauer Lajos t. b. főjegyző hivatalos helyiségében) a saját éredkéből beadni el nem mulassza, és pedig:

A házbér jövedelmi vallomásokat, az állami vagy községi, vagy állami és községi adótól mentes lakrészek mellett, **f. évi november hó 15-ig.**

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó előre nem tudott jövedelmü iparok, üzletek, kereskedések vagy más haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat **f. évi november 15-ig.**

Az általános jövedelmi pótadó kiszámitásánál levonandó ingatlanokra betáblázott a f. évben tényleg fizetett adósági kamatokra vonatkozó vallomásokat **f. évi deczember 15-ig.**

A nyilvános számadásra kötelezett vállatok jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat **1887. évi február 28-ig.**

A hadmentességi dijra vonatkozó vallomásaikat **1887. évi február 18-ig.** A vadászatra használható fegyverekre vonatkozó vallomásokat **1887 junius 30-ig.**

A fentérintett vallomásoknak a kitüzött időbeni beadása a felek érdekében lévén megjegyeztetik, miszerint adótárgyaknak és adóköteles jövedelemeknek a kincstár megkárositása czéljából lett eltitkolása az 1883. évi XLIV. t.-cz. 100 §-a értelmében **1—500 frtig terjedhető** birságolást von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának 1886. évi október hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács.

11—886.

Hirdetés.

Ezennel közhirré tétetik, hogy mindazon ház és telektulajdonosok, kik telkeiken jó ivóvizet tartalmazó kutakkal birnak, — kötelesek megengedni, hogy a háziakon kivül, élvezeti czélokra mások is házi edényekben a kutakból vizet meríthessenek.

Kelt Arad sz. kir. város járvány-bizottságának 1886. október 16-án tartott üléséből.

Institoris Kálmán,
h. jegyző.

CACAO

89 és

CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

SCHUTZ MARKE S&S REEL

melyek az első bécsi konyhamüvészeti kiállitáson a legmagasabb dijjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és czégünk alatt valódiak. Kapható minden hirneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,
cs. kir. orsz. enged. gyárosok.
Gyár és központi szétküldési hely: **Bécs, V. Alleegasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)**

Arverési hirdetmény.

Dézna község határában bőséges viz mellett lévő 400 holdnyi erdőben a

makkoltatás

f. hó 24-én, d. e. 10 órakor a déznai körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alólirottnál megtekinthetők.

Dézna, 1886. október 24.

640—3.3 Marzsó Zoltán,
körjegyző.

732—886.

Hirdetmény.

Az italmérési szabályzat 10. §-ára hivatkozva közhirré teszem, hogy a f. é. 14163/345. sz. közgyülési határozattal alakitott bizottság által kivetett **pálinkamérési illetékek** jegyzéke **f. hó 20, 21 és 22-ik napján** Hofbauer Lajos tb. jegyző urnál a hivatalos óra alatt közszemlére ki lesz téve. Minden egyes pálinkamérőnek jogában áll a kivetés ellen, a fennebb kitett 3 nap alatt a tanácshoz felebbezéssel élni.

A felebbezéseket Hofbauer Lajos tb. főjegyző ur veszi jegyzőkönyvbe.

Aradon, 1886. október 19-én.

Parecz,
tanácsnok, a pálinka mérési illeték kivető bizottság elnöke.

Erdélyi gyártmány.

Pokrócz, szőnyeg

és saját gyártmányu legjobb minőségü

takarókat és matraczokat

csodálatos olcsó áron árusit

REICH B. KÁROLY.

Főraktár: Szabadságtér 1. sz. alatt:

Fióküzlet: Herman-udvar, főtér 14.

Női ruhák teljes elkészitését elvállaljuk.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

Arad, Szabadságtér.

A bekövetkezendő **őszi idényre** van szerencsénk a t. cz. közönség becses figyelmét

dúsan felszerelt raktárunkra

felhivni.

Szöveteink első rangu angol és franczia gyárosok gyártmányai, mindenkor

a divat udonságai

minden minőségben, ismert **olcsó árban.** 582—10.58

Nagy választék:

fekete terno, alapin, cachemir nemkülömben selyemszövetek és fekete divat-szövetekben, szines selyem diszek, plüschekben.

Továbbá:

valódi jó mosó cosmanosi ba chentekben.

A fent soroltakon kivül felemlitjük még, hogy

Siegl János és társa első rangu gyárosok **vászon-raktárát** birjuk és **gyári áron** árusitjuk.

Schroll Benedek és fia első rangu **chiffon-gyárosok raktárát** birjuk és **gyári áron** árusitjuk.

Mindezeken kivül nagy raktár **jutte-szövet és függönyökben, szőnyegekben, berlini és poszto-kendőkben** s számos meg nem emlitett tárgyakban.

Ugyszintén dus választék kitünő minőségü **kész fehérnemüekben.**

Női ruhák teljes elkészitését elvállaljuk.

Minták kivánatra bérmentve küldetnek,
s csakis ily uton szerezhetnek t. vevőink meggyőződést áruinkról.

Nyomtatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet“ Aradon.